

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๓๐๕/(๒) ๓๓๑๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส20724 ล.ร. ก.๖
รับที่ : ธ10578/59 ส.น.ร. ✓
วันที่ : 07 ก.ค. 59 เวลา : 10:37

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย (จำนวน ๑๐๐ ชุด)

๓. สรุปสาระสำคัญของหลักการในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่..) พ.ศ.

(จำนวน ๑๐๐ ชุด)

๔. ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่..) พ.ศ. พร้อมตารางเปรียบเทียบ

(จำนวน ๑๐๐ ชุด)

๕. สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็น (จำนวน ๑๐๐ ชุด)

๖. รายงานการประชุมคณะกรรมการวัตถุอันตรายครั้งที่ ๒๑-๒/๒๕๕๘ วันอังคารที่

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ (จำนวน ๑๐๐ ชุด)

ด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยเรื่องที่เสนอนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒) ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้ว ๒ ครั้ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามลำดับ ปัจจุบันพบว่า บทบัญญัติบางประการมีข้อกำหนดที่ไม่สามารถปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎระเบียบหรือความตกลงระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความตกลงตามพิธีสาร ๗ ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ในการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับพิธีการศุลกากร เพื่อการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างประเทศอาเซียนด้วยกัน ได้แก่ บทนิยามการนำเข้าจะหมายรวมถึงการนำเข้าผ่านด้วย ทำให้ผู้นำผ่านต้องปฏิบัติตามขั้นตอนเช่นเดียวกับการนำเข้า ทั้งที่วัตถุอันตรายนั้นไม่มีการนำมาใช้ภายในประเทศ จึงเป็นภาระเกินความจำเป็น ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและความตกลงดังกล่าว ปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ปรับแก้กฎหมายที่กำหนดนิยามการนำเข้าไปแล้ว ได้แก่ กรมศุลกากร และกรมการค้าต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังพบว่า มีการนำเคมีภัณฑ์เข้ามาในประเทศโดยไม่ทราบว่ามีวัตถุอันตรายเป็นส่วนผสม ทำให้เกิดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายโดยไม่มีเจตนา ซึ่งมีความผิดทั้งตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายและกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ปัจจุบันยังไม่มีบทลงโทษสำหรับวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ และชนิดที่ ๓ กรณีที่เป็นการกระทำโดยประมาท ในขณะที่หากเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ มีบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายโดยประมาทไว้แล้ว เป็นต้น

/ ๑.๒ ผลการดำเนินงาน...

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๒.๑ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการวัตถุอันตราย และเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายทางอุตสาหกรรม ได้จัดทำโครงการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยนำประเด็นที่เป็นปัญหาในกรณีข้างต้น หรือรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งทำการศึกษา รวบรวมประเด็นปัญหาอื่นๆ จัดทำข้อเสนอแนะทางแก้ไขปรับปรุง พร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็น และได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่...) พ.ศ. ขึ้น

๑.๒.๒ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้นำผลการศึกษารวมทั้งข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบอีก ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมธุรกิจพลังงาน เพื่อปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายฯ ให้เหมาะสมมากขึ้น หลังจากนั้นได้นำเสนอคณะกรรมการวัตถุอันตรายพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายฯ ในประเด็นต่างๆ แล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. จะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายได้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒) ดังนั้น จึงต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับความตกลงตามพิธีสาร ๗ ว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ได้ปรับแก้ไขไปแล้ว ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายว่าด้วยการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

การควบคุมกำกับดูแลสารเคมี นอกจากเพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพและความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังมีเหตุผลที่สำคัญก็คือ การปฏิบัติให้เป็นไปตามความตกลงหรือพันธกรณีระหว่างประเทศ และเป็นสากล ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อการค้า ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจ และเนื่องจากสินค้าวัตถุอันตรายจัดเป็นสินค้ายุทธศาสตร์ของประเทศไทย การควบคุมกำกับดูแลต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบธุรกิจต้องได้รับความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด

พระราชบัญญัติวัตถุอันตรายฯ เป็นกฎหมายหลักที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแลสารหรือวัตถุใดๆ ที่มีการนำมาใช้และมีบทบัญญัติให้หน่วยงานที่มีกฎหมายเฉพาะ แต่ยังไม่มียานในการควบคุมในเรื่องใดๆ สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายนี้ ไปใช้บังคับเพิ่มเติมได้ โดยมีบทบัญญัติให้ยกเว้นไม่ต้องดำเนินการในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ปัจจุบันจึงมีหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง ร่วมเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบ จำนวน ๖ หน่วยงาน ดังกล่าวแล้ว

การมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบาย และการปฏิบัติ ที่ชัดเจน แต่ละหน่วยงานมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน และเป็นเอกภาพ จึงได้ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการวัตถุอันตราย เพื่อยกระดับเป็นคณะกรรมการวัตถุอันตรายแห่งชาติ มีอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร

จัดการวัตถุอันตรายของประเทศ ตลอดจนพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ กรอบการควบคุมวัตถุอันตรายของแต่ละหน่วยงาน และการแก้ไขค่านิยมเพื่อการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความตกลงตามพิธีสาร ๗ และการกำหนดบทลงโทษ กรณีเป็นการกระทำโดยประมาทแล้ว การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ตามนโยบายรัฐบาลที่กำหนดให้หน่วยงานพิจารณาปรับลดขั้นตอนกระบวนการทำงานของรายสินค้ายุทธศาสตร์ ซึ่งวัตถุอันตรายเป็นหนึ่งในห้ารายการสินค้ายุทธศาสตร์

ร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม คำว่า “นำเข้า” “ส่งออก” และ “คณะกรรมการ” เพิ่มบทนิยาม คำว่า “นำผ่าน” “นำกลับเข้ามา” “ส่งกลับออกไป” “ภาชนะบรรจุ” “โฆษณา” “การส่งเสริมการขาย” “องค์การสาธารณประโยชน์” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุอันตราย และคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ยกเลิกความในหมวด ๑ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔) และใช้ตามมาตรา ๙ ของร่างกฎหมายฉบับนี้

(๓) เพิ่มเติมมาตรา ๑๔(๑) เพื่อกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุอันตรายแห่งชาติอาจมอบหมายกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นผู้ปฏิบัติการ หรือเตรียมข้อเสนอไปยังคณะกรรมการวัตถุอันตรายแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

(๔) กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับการควบคุมวัตถุอันตราย องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การได้มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (เพิ่มเติมหมวด ๑/๑ มาตรา ๑๔/๒ มาตรา ๑๔/๓ และมาตรา ๑๔/๔)

(๕) เพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับการนำผ่าน นำกลับเข้ามา และส่งกลับออกไป ซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ ชนิดที่ ๓ และชนิดที่ ๔ รวมทั้งกำหนดให้มีการเผยแพร่รายละเอียด และขั้นตอนเกี่ยวกับการระบุชื่อหรือคุณสมบัติของวัตถุอันตราย ชนิดของวัตถุอันตราย กำหนดเวลาที่คาดว่าจะใช้บังคับ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

(๖) เพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับการนำผ่าน ซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ ชนิดที่ ๓ ให้แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๒)

(๗) เพิ่มเติมบทบัญญัติสำหรับการนำกลับเข้ามา และส่งกลับออกไป ซึ่งวัตถุอันตรายที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผ่อนผันได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๓)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมอายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย จากเดิมให้มีอายุไม่เกิน ๖ ปี เป็น ไม่เกิน ๑๐ ปี และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนยื่นคำขอต่ออายุแล้ว ให้ถือเสมือนเป็นผู้ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียน จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งไม่ต่ออายุ (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๖)

(๙) เพิ่มบทบัญญัติให้ยกเว้นสำหรับวัตถุอันตรายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ การวิจัยและพัฒนา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๔)

(๑๐) เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาวัตถุอันตราย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ และเพิ่มมาตรา ๕๑/๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีผู้นำผ่าน ผู้นำกลับเข้ามา หรือผู้ส่งกลับออกไป ซึ่งวัตถุอันตรายฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๒)

(๑๒) เพิ่มเติมหน้าที่และความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้นำกลับเข้ามา และผู้ส่งกลับออกไป ซึ่งวัตถุอันตราย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๖)

(๑๓) เพิ่มเติมนโทษอาญาสำหรับการกระทำโดยประมาทสำหรับวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ และชนิดที่ ๓ (เพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ และเพิ่มเติมมาตรา ๗๓/๑)

(๑๔) เพิ่มเติมนโทษสำหรับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการโฆษณาวัตถุอันตราย (เพิ่มเติมมาตรา ๘๔/๑)

(๑๕) เพิ่มเติมนการรับวัตถุอันตรายและทรัพย์สินอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในการนำผ่าน การนำกลับเข้ามา และการส่งกลับออกไป ซึ่งวัตถุอันตราย (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๘)

(๑๖) แก้ไขเพิ่มเติมโทษอาญาที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ และการดำเนินการกรณีที่มีการยึดหรืออายัดของกลาง (แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่ง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า ของมาตรา ๘๙ และเพิ่มเติมมาตรา ๘๙/๑)

โดยได้จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) สรุปสาระสำคัญของหลักการในร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่...) พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่...) พ.ศ. พร้อมตารางเปรียบเทียบ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

- ไม่มี -

๖. ผลกระทบ

- ไม่มี -

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มาประเภทเรื่อง

- ไม่มี -

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นข้อเสนอการแก้ไขปรับปรุง นอกจากเพื่อความชัดเจนในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการวัตถุอันตรายของประเทศแล้ว ยังเป็นการอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการปฏิบัติงาน และรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น การกำหนดนิยามการนำเข้า ให้แยกออกจากการนำเข้า นิยามการนำกลับเข้ามา และการส่งกลับออกไป ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ต้องขอขึ้นทะเบียน หรือขออนุญาต ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การกำหนดข้อยกเว้นสำหรับการนำวัตถุอันตรายมาใช้เพื่อวิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาของประเทศ และการกำหนดบทลงโทษสำหรับวัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ชนิดที่ ๒ และชนิดที่ ๓ กรณีเป็นการกระทำโดยประมาท เป็นต้น โดยร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายฉบับดังกล่าว ได้ยกร่างโดยหารือร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบ และได้มีการรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการ รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) และได้นำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว และได้นำเสนอคณะกรรมการวัตถุอันตราย พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

สำหรับประเด็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการวัตถุอันตรายแห่งชาติ และคณะกรรมการกำกับการควบคุมวัตถุอันตราย คณะอนุกรรมการพิจารณาร่างกฎกระทรวงฯ มีความเห็นด้วยในการยกระดับคณะกรรมการวัตถุอันตรายเป็นคณะกรรมการระดับชาติ และให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลการควบคุมวัตถุอันตรายของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ได้มีการเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุอันตรายแห่งชาติในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับการควบคุมวัตถุอันตราย

๙. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

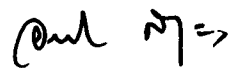
- ไม่มี -

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอรรชกา สีบุญเรือง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

สำนักควบคุมวัตถุอันตราย

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๔๑๕๒

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๔๒๓๐